

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

SF ./ riksåklagaren ang. hastighetsöverträdelse

(Svea hovrätts dom den 27 november 2012 i mål nr B 3898-12)

Högsta domstolen har förelagt riksåklagaren att inkomma med svarsskrivelse. Jag vill anföra följande.

Jag har den 20 maj 2013 inför avgivandet av svarsskrivelsen förordnat att förundersökningen ska återupptas för att kompletteras med förhör med de sex vittnen SF åberopat som ny bevisning i Högsta domstolen. Kompletteringarna bifogas.

Jag vill anföra följande.

Min inställning

Jag medger att Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd.

Bakgrund

Åtalet

SF åtalades för att den 1 november 2009 uppsåtligen eller av oaktsamhet ha fört personbil med en hastighet av 102 km/tim vid riksväg 56 Kila K:a inom Sala kommun trots att högsta tillåtna hastighet där varit 90 km/tim.

Tingsrättens dom

SF bestred ansvar för hastighetsöverträdelse under åberopande av att det inte var hon som körde bilen. Hon uppgav att bilen tillhör hennes make, att maken under den aktuella tiden befann sig i Mexiko pga. arbete och att han under den tiden hade lånat ut bilen till sin bror A som bor i Västerås. Hon uppgav också att hon har en egen bil. Hon angav vidare att hon vid den aktuella tidpunkten befann sig i sin bostad tillsammans med bekanta från Åland.

Åklagaren åberopade som skriftlig bevisning mätplatsfakta, kontroll av hastighetsskylt, kontrollrapport och mätplatsrapport.

SF åberopade ett fotografi föreställande henne själv taget den 3 november 2009.

Tingsrätten, som avgjorde målet utan huvudförhandling, dömde SF för hastighetsöverträdelse till penningböter 1500 kr.

I domen uttalar tingsrätten bl.a. följande.

Tingsrätten konstaterar att det av förundersökningsprotokollet framgår att hastigheten för det fordon som SF framförde uppmättes till 102 km/h och att tillåten hastighet var 90 km/h. Av platsprotokollet framgår att mätplatsen var etablerad i enlighet med Rikspolisstyrelsens föreskrifter. Skyltkontroll har skett utan anmärkning. Vidare har kontroll av radarn skett utan anmärkning den 28 oktober 2009. Det kan konstateras att det föreligger klara likheter mellan kvinnan som kör bilen och kvinnan på såväl den av åklagaren återopade körkortbilden som det av SF bifogade fotografiet. Tingsrätten saknar anledning att betvivla att mätningen är korrekt. Tingsrätten finner härav att det är styrkt att SF i vart fall av oaktsamhet körde 102 km/h på en väg där högsta tillåtna hastighet var 90 km/h och hon ska därför dömas för hastighetsöverträdelse. Vad SF har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Hovrättens dom

SF överklagade tingsrättens dom och yrkade att hovrätten skulle frikänna henne från ansvar för hastighetsöverträdelse. I hovrätten hördes SF. Hon uppgav bl.a. att bilen tillhör hennes man, att denne var på resa i Mexiko samt att han lånat ut bilen till sin bror. Hon uppgav också att hon vid tidpunkten för hastighetsöverträdelsen hade främmande från Åland och att de åt söndagsmiddag.

Hovrätten fastställde tingsrättens dom.

I domskälen anförde hovrätten följande.

Som tingsrätten funnit föreligger klara likheter mellan kvinnan som kör bilen på fotografiet från övervakningskameran och övriga i målet återopade fotografier av SF. Vid detta förhållande och då bilen tillhörde en medlem av familjen är det ställt utom rimligt tvivel att det var SF som körde bilen. Tingsrättens dom ska därför inte ändras.

Överklagandet

SF har överklagat hovrättens dom och yrkat att Högsta domstolen ska frikänna henne från ansvar för hastighetsöverträdelse.

SF har till grund för sitt överklagande anfört bl.a. följande. Det var inte hon som körde bilen. Vid tiden för hastighetsöverträdelsen befann hon sig i sin dåvarande bostad (cirka 47,7 km från brottsplatsen) tillsammans med ME och LE där de åt söndagsmiddag tillsammans. Den aktuella bilen ägdes av hennes dåvarande man MF som vid tiden för hastighetsöverträdelsen hade lånat ut bilen till sin bror AF. SF har vidare uppgett att nya uppgifter har framkommit om att RF, dotter till SF och MF, hade tillgång till bilen under samma period som AF. RF har också berättat att det var hon som körde bilen den aktuella dagen. RF kan intyga att det var hon som körde bilen och att SF inte fanns med

i bilen vid tidpunkten för hastighetsöverträdelsen. Passagerare i fordonet var KN.

SF har som skäl för prövningstillstånd anført att det pga. de nya omständigheterna som framkommit är av högsta vikt att ärendet omprövas.

Frågan om prövningstillstånd

Prövningstillstånd får enligt 54 kap. 10 § första stycket 2 rättegångsbalken meddelas om det finns synnerliga skäl för en sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag (extraordinär dispens).

Enligt huvudregeln i 58 kap. 2 § 4 rättegångsbalken får resning beviljas, om någon omständighet eller något bevis som inte tidigare har förebringats åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade frikänts eller till att brottet hänförts under en mildare straffbestämmelse än den som tillämpats (huvudregeln). Även om det inte föreligger någon sådan sannolikhet, får resning enligt samma punkt beviljas om det, med hänsyn till vad sålunda och i övrigt förekommer, finns synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om den tilltalade har förövat det brott för vilket han dömts (tilläggsregeln).

Min bedömning

SF har som ny bevisning i Högsta domstolen åberopat förhör med ME, LE, MF, AF, RF och KN. Dessa har inte tidigare hörts i målet. Hon har också givit in ett fotografi föreställande henne själv och RF.

Förundersökningen har kompletterats med förhör med dessa personer samt med körkortsinformation och fotografier föreställande SF och RF.

SF har såväl vid tingsrätten som i hovrätten uppgett att det inte var hon som körde bilen samt att hon vid tidpunkten för hastighetsöverträdelsen befann sig i hemmet med sina goda vänner/släktingar från Åland – ME och LE. Hon har också uppgett att bilen ägdes av hennes dåvarande make MF som vid aktuell tidpunkt befann sig utomlands och som hade lånat ut bilen till sin bror AF. I Högsta domstolen har SF uppgett att hennes dotter RF berättat för henne att hon körde bilen vid aktuell tidpunkt samt att KN var passagerare i bilen.

Såväl ME som LE har i förhör berättat att de var tillsammans med SF i hennes bostad under eftermiddagen och kvällen den 1 november 2009 samt att SF under denna tid inte lämnade bostaden.

MF har i förhör berättat att han under den aktuella tiden var ägare till bilen, att han under hösten 2009 befann sig i Mexiko samt att bilen under denna tid

huvudsakligen brukades av hans dotter RF samt vid något tillfälle av hans bror AF. Han har också uppgett att han känner igen sin dotter på fotografiet av föraren vid hastighetsöverträdelsen.

AF har i förhör berättat att det var RF som disponerade bilen under hösten 2009 och att det troligen var hon som hade den aktuella dagen. Han lånade den endast vid något enskilt tillfälle. Han har också uppgett att han känner igen RF på fotografiet av föraren vid hastighetsöverträdelsen.

RF har i förhör berättat att det var hon som körde bilen vid aktuellt tillfälle och att det är hon på bilden av föraren vid hastighetsöverträdelsen. Hon berättade för SF att det var hon som kört bilen men hon förbjöd SF att berätta om detta för polisen.

KN har i förhör berättat att han är sambo med RF och att han var det även under hösten 2009. Han har berättat att han färdades som passagerare i bilen och att RF körde bilen. Enligt KN framgår det klart att det är RF på bilden av föraren vid hastighetsöverträdelsen.

Det kan konstateras att de nya uppgifter som lämnats av de i Högsta domstolen åberopade vittnena fullt ut stöder de uppgifter SF har lämnat om att det inte var hon som körde den aktuella bilen vid tiden för hastighetsöverträdelsen. Även om personen på det fotografi som har tagits av fartkameran uppvisar mycket stora likheter med SF är personen på fotografiet också lik RF, som hon ser ut på i Högsta domstolen ingivna fotografier. På grund av det anförda skulle enligt min bedömning förebringande av den nya bevisningen sannolikt ha lett till att SF frikänts.

Mot denna bakgrund föreligger enligt min uppfattning synnerliga skäl för prövningstillstånd. Hovrättens dom bör undanröjas och målet återförvisas till hovrätten för ny prövning.

Kerstin Skarp

Hedvig Trost

Kopia till:

Utvecklingscentrum Malmö
Åklagarkammaren i Västerås (AM-55145-10)